

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 280/2022-12

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Laššákovej a zo sudcov Petra Molnára (sudca spravodajca) a Ľuboša Szigetiho v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného JUDr. Martinom Babjakom, advokátom, Kováčska 40, Košice, proti uzneseniu Okresného súdu Košice II č. k. 35 Cb 16/2019-214 z 11. januára 2022 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 5. apríla 2022 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Okresného súdu Košice II (ďalej len „okresný súd“) č. k. 35 Cb 16/2019-214 z 11. januára 2022 (ďalej len „uznesenie súdu prvej inštancie“), ktoré navrhuje zrušiť a vec vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie.

2. Sťažovateľka je v procesnom postavení žalovanej v konaní o zaplatenie 3 200 eur s príslušenstvom, v rámci ktorej vzniesla protinávrh na zaplatenie 4 830 eur s príslušenstvom. Okresný súd v uvedenej veci rozhodol rozsudkom č. k. 35 Cb 16/2019-191 z 29. septembra 2021 pre zmeškanie žalobcu, ktorý sa bez ospravedlnenia nedostavil na pojednávanie určené na 29. september 2021, hoci naň bol riadne a včas predvolaný prostredníctvom svojho právneho

zástupcu. Zároveň bol v predvolaní poučený o následkoch nedostavenia sa na pojednávanie vrátane možnosti vydať rozsudok pre zmeškanie. Sťažovateľka na predmetnom pojednávaní konanom 29. septembra 2021 navrhla rozhodnúť rozsudkom pre zmeškanie. Okresný súd, postupujúc podľa § 278 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) rozhodol rozsudkom pre zmeškanie, ktorým zaviazal žalobcu zaplatiť sumu 1 623,65 eur s príslušenstvom, náklady spojené s uplatnením pohľadávky v sume 40 eur a priznal sťažovateľke právo na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

3. Žalobca písomným podaním doručeným okresnému súdu 17. októbra 2021 prostredníctvom svojej právnej zástupkyne navrhol zrušenie označeného rozsudku, pričom k návrhu pripojil lekársku správu – nález z 29. septembra 2021, s odôvodnením, že právna zástupkyňa cestu na súdne pojednávanie v predmetnej veci musela ukončiť pre vopred nepredvídateľnú náhlu nevoľnosť, ktorá si vyžadovala lekárske ošetrovanie a ktorá viedla k uznaniu pracovnej neschopnosti od 4. októbra 2021. Okresný súd o návrhu žalobcu rozhodol napadnutým uznesením, ktorým zrušil rozsudok pre zmeškanie. V odôvodnení napadnutého uznesenia uviedol: *„Nakoľko právna zástupkyňa žalobcu pripojila lekársku správu, z ktorej vyplynulo, že 29. 9. 2021 bola z dôvodu ťažšej nevoľnosti na lekárskom ošetrovaní, čo vyústilo do pracovnej neschopnosti od 4. 10. 2021 súd uzavrel, že v danom prípade bol daný ospravedlniteľný dôvod zmeškania pojednávania vo veci, na ktorom bol vyhlásený rozsudok pre zmeškanie. Uvedené okolnosti sú akceptovateľným dôvodom zmeškania pojednávania.“*

II.

Argumentácia sťažovateľky

4. Podľa názoru sťažovateľky okresný súd mal napadnutým uznesením porušiť jej označené práva z dôvodov uvedených v sťažnosti, a to arbitrárnosti a nepreskúmateľnosti odôvodnenia napadnutého uznesenia, z dôvodu porušenia princípu právnej istoty, ako aj z dôvodu porušenia princípu kontradiktórnosti konania. Okresnému súdu vyčíta, že rezignoval na vysporiadanie sa so základnými otázkami pre záver, či žalobca zmeškal pojednávanie z ospravedlniteľných dôvodov, a to v kontexte jeho návrhu na zrušenie kontumačného rozsudku a tam uvedených skutočností, ktoré považuje za účelové, nepravdivé a nezodpovedajúce ospravedlniteľným dôvodom aj v zmysle ním uvádzanej judikatúry (R 53/2020), ktorú je možné považovať za ustálenú rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít. Porušenie princípu právnej istoty vidí práve v neodôvodnenom, arbitrárnom odklone od ustálenej rozhodovacej praxe najvyšších súdnych autorít s poukazom na § 2 ods. 2 CSP. Porušenie princípu kontradiktórnosti vidí v odňatí možnosti vyjadriť sa k návrhu na zrušenie rozsudku pre zmeškanie. Tvrdí, že neoboznámením sa s návrhom a následným nesprístupnením správy o zdravotnom stave právnej zástupkyne žalobcu došlo k výraznému obmedzeniu možnosti obrany sťažovateľa proti napadnutému uzneseniu okresného súdu.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

5. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

6. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

7. Z princípu subsidiarity ako jedného zo základných pojmových znakov právomoci ústavného súdu vyplýva, že ochranu pred ústavným súdom nemožno využiť súčasne alebo pred inými prostriedkami nápravy, ktoré má sťažovateľ k dispozícii, ale že sťažnosť je prípustná iba vtedy, ak napriek vyčerpaniu všetkých prípustných právnych možností nápravy naďalej dochádza k porušovaniu základných práv alebo slobôd sťažovateľa (m. m. IV. ÚS 21/02).

8. Podľa § 56 ods. 2 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 413/2019 Z. z. (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc... d) ktorý je neprípustný.

9. Výhrady a námietky sťažovateľky proti napadnutému uzneseniu sú podľa názoru ústavného súdu uplatniteľné v ďalšom konaní, a to v odvolaní proti rozsudku súdu prvej inštancie, kde sťažovateľka môže namietat', že nesprávnym postupom súdu jej bolo znemožnené, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces [§ 365 ods. 1 písm. b) CSP], ako aj namietat', že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci [§ 365 ods. 1 písm. h) CSP] a to v spojení s § 365 ods. 2 CSP, podľa ktorého odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

10. Skutočnosť, že sťažovateľka môže svoje námietky a výhrady proti napadnutému uzneseniu uplatniť v ďalej prebiehajúcom konaní, vzhľadom na princíp subsidiarity vyplývajúci z čl. 127 ods. 1 ústavy vylučuje právomoc ústavného súdu meritórne konať a rozhodovať o uplatnených námietkach porušenia označených práv. Sťažnosť musela byť preto odmietnutá pre jej predčasnosť, pretože o ochrane označených práv, ktorých porušenie namieta, bude vo vzťahu k okresnému súdu rozhodovať odvolací súd.

11. Vzhľadom na tieto skutočnosti sa ústavný súd podanou sťažnosťou smerujúcou proti uzneseniu okresného súdu meritórne nezaoberal, ale podľa zásady *ratio temporis* ju odmietol ako neprípustnú pre predčasnosť podľa § 56 ods. 2 písm. d) v spojení s § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

12. Keďže došlo k odmietnutiu sťažnosti ako celku, ústavný súd sa nezaoberal ďalšími návrhmi sťažovateľky, pretože tieto sú viazané na to, že ústavný súd sťažnosti vyhovie.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 1. júna 2022

Jana Laššáková
predsedníčka senátu